

twinge Ministeren til at kræve Husleie af de Forberedelsesklasser eller Skoler, som have faaet Lov til at benytte enkelte ledige Værelser i de lærde Skolers Bygninger. Til at give en saadan Tilslædelse maa Ministeren absolut være bemyndiget, naar det ikke volder Staten nogen anden Udgift end den, at et Værelse bruges, som ellers stod ledigt, og det er desuden ulogt at drage disse Forberedelses-skoler bort fra de lærde Skoler; thi da de tilbørlig besørjes af deres Lærere, lide begge Skoler, naar de fjernes for lang Tid fra hinanden, og der kan ikke tænkes noget mere Bekvemt, end naar de ligge tæt ved hinanden, eller i selve Skolebygningen. At man deri ser en Omgaaen af Skoleloven, forstaar jeg ikke; det forekommer mig, at det er ganske naturligt, at hvor der er Trang til Forberedelses-skoler, hvor der er lærde Skoler, ere saadanne opstaaede, og at man maa være glad ved det, da man ellers ikke kan anvise Børnene fra Realskolerne eller fra Landet nogen anden Vej til at komme ind i de lærde Skoler uden en, der er meget kostbar: at de skulle have rent privat Undervisning. — Under Seminariefonden og Seminarierne, Udgiftspost 5, har Regeringens oprindelige Forslag indeholdt en Anmærkning — der er Tale om Understøttelse til trængende Elever — som løb saaledes: „6,400 Kr., som fordeles til Statsseminarierne og de private Seminarier i Forhold til Dimittendantallet for de sidste 5 Aar for hvert af de to Slags Seminarier.“ Denne Anmærkning er i Folkeetinget bleven gjort saaledes om, at den lyder: „hvoraf mindst Halvdelen anvendes til Hjælp for dem, der uddanne sig ved de private Seminarier til Lærere.“ Det er nu muligvis ikke Meningen, at de private Seminariers Elever skulle have Broderparten, men det ser i ethvert Fald saaledes ud, og det forekommer Udvalgets Flertal, at det er en meget forstandig Maade, hvorpaa Ministeren har foreslaaet at fordele disse Understøttelser, idet nemlig Antallet af Dimittenderne fra hvert af de to Slags Skoler lægges til Grund. Det er jo nemlig indlysende, at der, hvor der har været flest Dimittender i de sidste 5 Aar, der er ogsaa Understøttelsen i Reglen bedst anvendelig, fordi de Dimittender, som ikke bestaa, ikke bør have Noget. Hermed er jeg færdig med Udvalgets Endringsforslag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Jeg tiltræder det Endringsforslag, som Udvalgets Flertal har stillet under Nr. 13, nemlig, at den Sum, der i Fremtiden vil være at anvende til Understøttelse for Videnskabsmænd og Kunstnere, skal bestemmes til 45,000 Kr. Dette Beløb er blevet nedsat i det andet Thing efter en Betragtning, der fuldstændig er i Strid med de Forudtæninger, under hvilke Forandringen ved denne Konto blev vedtaget i forrige Samling. — Efter det ærede Ud-

valgs Driste har jeg tilladt mig under Nr. 15 at stille et Forslag til Fordeling af de 45,000 Kr., som det, hvis jeg forstod den ærede Ordfører ret, ogsaa tiltræder (Ordføreren: Ja!). Jeg skal da ikke opholde mig længere ved dette Punkt. — Jeg kommer nu til den Række af Endringsforslag, som angaar Universitetets Stilling. Jeg skal ikke gaa ind paa Enkeltighederne af disse, da de alle betegne eller sigte til det samme Maal, nemlig at fjerne den Underbalance, som nu er til Stede paa Universitetets Budget. Det har glædet mig, at det ærede Udvalg har optaget denne Sag. Jeg havde ogsaa rørt ved den i det Forslag, som blev forelagt Rigsdagen, men paa en anden Maade. Hvad der nu er foreslaaet af det ærede Udvalg, staaar imidlertid i saa god Overensstemmelse med, hvad der tidligere er bebudet, at jeg haaber, at det vil blive vedtaget og fastholdt. Jeg skal i al Korthed tillade mig at minde om, hvilken denne Sags tidligere Historie er. Da Rigsdagen overtog Delagtigheden i Lovgivningsmagten, var Universitetet paa ingen Maade et Institut, der ikke var istand til at bære sig selv; tværtimod. Jeg gjør opmærksom paa dette, fordi Mange tro, at det har været anderledes. Universitetet havde i de første Aar skundom endog saa et betydeligt Overskud, og det var netop denne Omstændighed, Betragtningen af, at Universitetet var et rigt Institut, der fra Begyndelsen af hidførte den Tilstand, hvori det nu befinder sig, thi det var Grunden til, at man Tid efter anden overførte Udgifter paa Universitetets Budget uden at give det Refusion derfor. Først overførte man Kirurgisk Akademi til Universitetets Budget — der blev jo vel i de første Aar givet en Godtgjørelse af Statskassen, men den blev senere strøgen — saa overførte man til Universitetets Budget det Zoologiske Museum i Stormgade. Udgifterne dertil bleve tidligere afholdte af Statskassen. Ved Ombygningen overførtes de til Universitetet, og disse Udgifter forstørredes naturligvis meget betydeligt derved, at Samlingerne ubvidebes. Ogsaa paa anden Maade har man bebyrdet Universitetet, man har stillet det i et vist Forhold til den polytekniske Lærestiftelse, saaledes at Universitetets Lærere ere pligtige til at give Undervisning der uden nogen Godtgjørelse, det er ligeledes en Byrde, der er lagt paa Universitetet. Dernæst har der fra ældre Tid af bestaaet et Mellemregningsforhold mellem Universitetet og Kommunitetet, dels saaledes at Kommunitetet ydede et fast Tilskud til Universitetet, dels derved at det gav Erstatning for de tabte norske Tiender. Man blev saa enig om, at Universitetet og Kommunitetet dog i Grunden vare to saaledes i Forbindelse med hinanden staaende Institutioner, at det var umuligt at vedligeholde dette Mellemregningsforhold, saa strøg man Tilskudet fra Kommunitetet til Universitetet, og i Begyndelsen vedtog man saa tillige, at Kommunitetet skulde dække Under-